NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.011.010.2015
P/15/022

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 92, F +48 22 444 55 94
kgp@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/15/022 – Działalność ośrodków innowacji.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Kontroler

Marzena Antoniak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 96637 z dnia 16 października 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana

Białostocki Park Naukowo-Technologiczny[1], ul. Żurawia 71, 15-540 Białystok

Kierownik jednostki kontrolowanej

Anna Daszuta-Zalewska, Dyrektor BPNT od dnia 17 lutego 2014 r., pełniąca obowiązki Dyrektora BPNT w okresie od 14 października 2013 r. do 16 lutego 2014 r. Od 1 stycznia do 13 października 2013 r. Dyrektorem BPNT była Jolanta Koszelew.

(dowód: akta kontroli str. 312-314)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie[2] działalność Białostockiego Parku Naukowo-Technologicznego w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2015 r. Ocena dotyczy początkowej fazy rozwoju i nie odnosi się do merytorycznej działalności oraz efektów działalności inkubacyjnej i klastrowej ze względu na krótki okres prowadzonej działalności.

BPNT spełniał środowiskowe standardy jakości działania ośrodków innowacji w fazie rozwoju, tj. standardy organizacyjno-prawne, techniczne, zarządzania, świadczenia usług, współpracy z otoczeniem. W latach 2013-2014 BPNT monitorował działalność firm-lokatorów na podstawie danych uzyskanych z formularzy ankietowych opracowanych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości na potrzeby monitorowania postępu prac w projekcie BPNT. W związku z wprowadzeniem się pierwszych lokatorów do nowo wybudowanego obiektu BPNT w lipcu 2014 r., Dyrektor BPNT wprowadził w 2015 r. obowiązek składania rocznych danych finansowych przez lokatorów. Oferta działania była promowana w środowisku przedsiębiorców. Potencjał materialny i intelektualny BPNT był dostosowany do potrzeb lokalnych przedsiębiorców. Wyniki analiz potrzeb przedsiębiorców przedstawiono w raportach: „Profil branżowy BPNT-ekspertyza", „Raport z badania opinii przedsiębiorców Białegostoku", „Badanie opinii w zakresie działalności BPNT", opracowanych przez podmioty zewnętrzne na zlecenie Urzędu Miasta Białegostoku. Przedsiębiorcy, którzy skorzystali ze wsparcia BPNT prowadzili działalność innowacyjną. W ocenie NIK, wsparcie otrzymane ze środków publicznych zostało wykorzystane skutecznie na infrastrukturę i rozwój działalności BPNT. W wyniku realizacji projektu „Akcelerator innowacyjności, kooperacji i przedsiębiorczości akademickiej BPNT", zrealizowanego przy udziale środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i z budżetu państwa (w ramach Działania 1.1 RPO WP na lata 2007-2013[3]),

[1] Dalej BPNT lub OI.
[2] NIK stosuje następujące oceny: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.
[3] Na podstawie umowy zawartej w dniu 15 marca 2013 r. pomiędzy Województwem Podlaskim w imieniu, którego działał Zarząd Województwa Podlaskiego (Instytucja Zarządzająca), a Beneficjentem Miasto Białystok.

powstały dwie nowoczesne przestrzenie dla środowisk naukowych i biznesowych: Centroom[4] oraz Transferownia[5].

W kontrolowanym okresie BPNT nie świadczył usług w pełnym zakresie ze względu na opóźnienia w budowie infrastruktury. Pięć przedsiębiorstw, które uzyskały status lokatora BPNT w l. 2012-2013 zrezygnowało z przeprowadzki do BPNT z powodu tych opóźnień. W konsekwencji na koniec 2014 r. powierzchnia użytkowa była wynajęta tylko w 25%. Intensywne działania promocyjne podjęte przez kierownictwo i pracowników BPNT spowodowały, że na koniec III kw. 2015 r. ponad 75% powierzchni budynków BPNT było użytkowane.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ocena funkcjonowania Ośrodka innowacji (OI)

1.1. Standardy działania i dobre praktyki stosowane przez OI.

Opis stanu faktycznego

Białostocki Park Naukowo-Technologiczny utworzono w dniu 1 lipca 2011 r. w formie jednostki budżetowej podległej organizacyjnie Gminie Miasto Białystok, uchwałą Nr XI/78/11 Rady Miejskiej Białegostoku[6]. Nadzór nad działalnością BPNT sprawował Prezydent Miasta Białystok. Dyrektor BPNT został zatrudniony w trybie przepisów *ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych*[7] i działał w zakresie pełnomocnictw udzielonych przez Prezydenta Miasta Białegostoku.

Na realizację projektu BPNT, oszacowanego na kwotę168 780,2 tys. zł, Miasto Białystok otrzymało dofinansowanie w wysokości 125 995,4 tys. zł z Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej[8] 2007-2013 *Oś priorytetowa I Nowoczesna Gospodarka, Działanie I.3 Wspieranie innowacji*[9]. W tej sprawie Miasto Białystok (Beneficjent) zawarło umowę[10] w dniu 24 września 2010 r. z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości[11] (Instytucją Pośredniczącą). Postanowienia umowy zmieniano sześciokrotnie[12] w trakcie realizacji projektu, przedłużając termin zakończenia realizacji projektu z końca 2012 r. do dnia 30 listopada 2015 r.[13], tj. o 35 miesięcy.

Jak wynika z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora Departamentu Strategii i Rozwoju Urzędu Miejskiego w Białymstoku[14] - departamentu koordynującego działania[15] związane z formalno-prawnym uregulowaniem spraw dotyczących przyjęcia i dysponowania przez Miasto składnikami majątkowymi wytworzonymi w ramach projektu BPNT - wszystkie zadania określone w umowie o dofinansowanie projektu zostały wykonane. W 2015 r. realizowano zadania polegające na wyposażeniu BPNT.

---

[4] Przestrzeń pracy kreatywnej , budująca społeczność „wolnych strzelców" w celu eksploracji nowych inicjatyw.

[5] Przestrzeń dla środowiska akademickiego i lokalnych przedsiębiorców utworzona w celu współpracy polegającej na zleceniu przez przedsiębiorców projektów do wykonania studentom.

[6] Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit h *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) w związku z art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) oraz §4 ust. 1 pkt 2 *rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 27 kwietnia 2009 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Regionalnego pomocy finansowej na rozwój ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013* (Dz. U. Nr 70, poz. 604.).

[7] Dz. U. z 2014 r., poz. 1202 ze zm.

[8] Dalej PO RPW.

[9] Wartość projektu oraz wartość dofinansowania są kwotami po zmianach określonymi Aneksem z dnia 4 września 2015 r. do Umowy o dofinansowanie projektu z dnia 24 września 2010 r.

[10] Nr POPW.01.03.00-20-003/10.

[11] Dalej PARP.

[12] Na podstawie aneksów z dnia: 25 lutego i 14 listopada 2011 r., 1 października 2012 r., 28 stycznia 2014 r., 19 marca i 4 września 2015 r.

[13] Na podstawie aneksu z 4 września 2015 r. do Umowy o dofinansowanie.

[14] Pismo DSR-III.0123.27.2015 z dnia 3 listopada 2015 r.

[15] Określone Zarządzeniem Nr 4310/14 z dnia 28 marca 2014 r. Prezydenta Miasta Białegostoku.

Projekt promowano na konferencji zorganizowanej w BPNT w październiku 2015 r. Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce dokonało oceny jakości działania BPNT i w lipcu 2015 r. przyznało certyfikat potwierdzający spełnianie środowiskowych standardów jakości działania ośrodków w fazie rozwoju, z terminem jego ważności do lipca 2017 r.[16]

W październiku 2015 r. Dyrektor BPNT wdrożył Strategię rozwoju BPNT na lata 2015-2020 wraz z założeniami rozwoju do 2035 r. W Strategii rozwoju wyeksponowano kierunki działań uwzględniające posiadany potencjał materialny oraz intelektualny i organizacyjny.

BPNT opracował zasady dostępu do powierzchni, w tym laboratoriów. Dyrektor BPNT zdefiniował zasady naboru lokatorów i ich funkcjonowania w BPNT na podstawie podręcznika OSLO[17] i określił cenniki najmu oraz wzory dokumentów składanych przez lokatorów. W l. 2013-2015 obowiązywały zarządzenia dotyczące ustalenia i wprowadzenia regulaminów: Inkubatora Technologicznego, świadczenia usługi „Wirtualny Sekretariat", wynajmu Transferowni oraz sal konferencyjnych i szkoleniowych, najmu powierzchni przestrzeni wspólnej pracy i nauki (Centroom)[18]. Dla najemców Centroom określono pakiety korzystania z usług. Dla lokatorów pozostałych powierzchni sformułowano przedmiot i sposób oceny merytorycznej wniosków aplikacyjnych oraz termin dokonania oceny. Lokatorów zobowiązano do składania raportów z działalności w celu weryfikacji poziomu rozwoju. Ustalono preferencyjne warunki najmu dla start-upów. Cenniki usług zostały zamieszczone na stronie internetowej BPNT[19].

Prezydent Miasta Białegostoku ustalił warunki umów najmu, dzierżawy i użyczenia lokali użytkowych i nieruchomości stanowiących zasób Gminy Białystok oraz stawki czynszu[20], a także zasady świadczenia usług wsparcia przedsiębiorcom oraz udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis[21].

Działalność BPNT była zgodna ze statutem. Wdrożono system monitoringu i ewaluacji działalności. Potrzeby lokatorów monitorowano w systemie ankietowym[22]. Funkcjonowała procedura kontroli zarządczej. Dyrektor BPNT przedkładał Prezydentowi Miasta Białegostoku roczne oświadczenia w zakresie kontroli zarządczej[23], a Departamentowi Strategii i Rozwoju Miasta Białegostoku - roczne sprawozdania z działalności. Od września 2011 r. organem opiniodawczo-doradczym BPNT była Rada Programowa, powołana przez Prezydenta Miasta Białegostoku[24].

(dowód: akta kontroli str.12-13, 73, 247-468, 598-682, 720-907, 1004-1009, 116-117, 1159-1160)

Ustalone nieprawidłowości

Nie stwierdzono.

[16] http://www.sooipp.org.pl/standardy-dzialaniaoiip

[17] Podręcznika pomiaru innowacji zawierającego zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji. Wydanie trzecie, 2012 r.

[18] M.in. M.in.: Zarządzenie nr 5/2013 z dnia 4 lutego 2013 r., zmienione zarządzeniami nr 29/2013 z dnia 15 października 2013 r. i nr 2/2014 z dnia 9 stycznia 2014 r., Zarządzenie nr 27/2013 z dnia 25 września 2013 r., Zarządzenie nr 31100/13 z dnia 5 marca 2013 r. (zmienione zarządzeniami nr 3867/13 z 18 października 2013 r. i 4650/14 z dnia 14 lipca 2014 r.), Zarządzenie nr 38/2014 z dnia 14 października 2014 r., Zarządzenie nr 4/2015 z dnia 27 stycznia 2015 r., Zarządzenie nr 12/2015 z dnia 13 kwietnia 2015 r., Zarządzenie nr 8/2015 z dnia 19 lutego 2015 r.

[19] http://bpnt.bialystok.pl/.

[20] Zarządzeniem nr 4535/14 z 11 czerwca 2014 r., zmienionym zarządzeniami: nr 4836/14 z 9 września 2014 r., nr 37/14 z 19 grudnia 2014 r., nr 177/15 z 10 marca 2015 r., nr 656/15 z 15 lipca 2015 r., nr 676/15 z 23 lipca 2015 r. Dalej: *zarządzenie nr 4535/14.*

[21] Zarządzeniem Nr 889/15 z dnia 15 października 2015 r.

[22] Opracowanym na podstawie „Standardów działania i dobrych praktyk w ośrodkach innowacji" SOOIPP.

[23] Zgodnie z zarządzeniem nr 2835/2012 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 5 grudnia 2012 r.

[24] Zarządzeniami: nr 1344/11 z dnia 6 września 2011 r. i nr 888/15 z dnia 15 października 2015 r.

Ocena cząstkowa	Pozytywna.

1.2. Instrumenty stosowane przez OI w celu zachęcenia przedsiębiorców do udziału w przedsięwzięciach w obszarze nowych technologii i efekty działań.

1.2.1. Analizy obszaru działalności OI.

Opis stanu faktycznego

Analizy obszaru działalności BPNT w zakresie potrzeb lokalnych przedsiębiorców przeprowadziły podmioty zewnętrzne na zlecenie Urzędu Miasta Białegostoku w latach 2008-2010, przed wystąpieniem Prezydenta Miasta Białegostoku o dofinansowanie budowy BPNT[25]. Potrzebę realizacji projektu potwierdziły wyniki badań opinii przedsiębiorców z terenu Białegostoku, przeprowadzone w 2009 r. w ramach prac nad opracowaniem „Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku na lata 2011-2020 plus". Proces tworzenia BPNT poprzedzono konsultacjami ze środowiskiem gospodarczym i z uczelniami. Adresaci oferty BPNT zostali zidentyfikowani w 2010 r. Wyniki analiz przedstawiono w studium wykonalności inwestycji złożonym w PARP wraz z wnioskiem o dofinansowanie BPNT. W 2011 r. wyemitowano w prasie i zamieszczono na stronie internetowej zaproszenie skierowane do firm i uczelni do współpracy z BPNT. W wyniku analiz opinii przedsiębiorców uzyskano wnioski dotyczące obszarów preferowanych form współpracy firm z BPNT, tj. doradztwa w zakresie pozyskiwania środków finansowych na rozwój działalności, pomoc w zidentyfikowaniu partnerów biznesowych i wykonawców badań technologicznych, doradztwo prawne, organizacja szkoleń, targów i konferencji, wynajem sal wystawienniczych i konferencyjnych. Wskazano też, że BPNT ma służyć tworzeniu nowych rozwiązań technologicznych, w związku z tym nie należy ograniczać rodzajów branż laboratoriów. Zakres usług oferowanych przez BPNT odpowiada w dużej mierze potrzebom przedsiębiorców. W latach 2010-2014 podpisano 55 listów intencyjnych, umów partnerskich i porozumień w zakresie współpracy BPNT z przedsiębiorcami, instytucjami, ośrodkami innowacji i uczelniami wyższymi.

(dowód: akta kontroli str.13-19, 628-629, 657-658, 683-719, 1161)

Ustalone nieprawidłowości

Nie stwierdzono.

1.2.2. Potencjał materialny, organizacyjny i intelektualny OI.

Opis stanu faktycznego

Przestrzeń wspólnej pracy i nauki Centroom, wyposazona w sprzet podstawowy i teleinformatyczny, zlokalizowana przy ul. Sienkiewicza 9, była dostępna dla najemców w 2013 r. Budynki w których mieściły się Inkubator Technologiczny i Centrum Technologiczne były dostępne dla lokatorów w 2014 r. W Inkubatorze Technologicznym mieściła się przestrzeń kreatywna „Transferownia", wyposażona w meble, tablicę multimedialną i projektor.

Majątek znajdujący się w zasobie BPNT był własnością Miasta Białegostoku zgodnie ze statutem. BPNT administrował dwoma budynkami wybudowanymi przy ul. Żurawiej 71 i 71A w ramach projektu BPNT, tj. budynkiem, w którym mieścił się Inkubator Technologiczny i Administracja (o pow. 5,6 tys. m^2) oraz budynkiem Centrum Technologicznego (o pow. 7,2 tys. m^2) a także lokalem o pow. 140 m^2 przy ul. Sienkiewicza 9, otrzymanym nieodpłatnie od Miasta Białystok, w którym utworzono przestrzeń wspólnej pracy i nauki - Centroom. W wyniku zaleceń Regionalnej

[25] Wyniki analiz przedstawiono w raportach: „Profil branżowy BPNT-ekspertyza", „Raport z badania opinii przedsiębiorców Białegostoku", „Badanie opinii w zakresie działalności BPNT".

Izby Obrachunkowej w Białymstoku po kontroli w BPNT, w 2015 r.wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie oddania na rzez BPNT w trwały zarząd udziału we współwłasności zabudowanej części nieruchomości przy ul. Sienkiewicza 9. Przewidywany termin wydania decyzji określono na dzień 31 grudnia 2015 r.[26]

Tereny inwestycyjne BPNT przy ul. Żurawiej zajmowały łącznie 26 ha, z tego: 3 ha zagospodarowano na potrzeby BPNT (Inkubator Technologiczny i Administracja oraz Centrum Technologiczne), a 23 ha przeznaczono do sprzedaży inwestorom prowadzącym działalność inwestycyjną. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych nastąpiło w wyniku przebudowy i budowy dróg oraz infrastruktury technicznej.

W sprawozdaniu z działalności za 2013 r. Dyrektor BPNT informował Urząd Miejski o braku infrastruktury umożliwiającej pełne prowadzenie działalności, w tym precyzyjne zaplanowanie realizacji zamówień publicznych oraz świadczenie usług na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i sektora MSP, a także o braku informacji o wiarygodnych terminach zakończenia prac budowlanych i oddania do użytku budynków BPNT. Z powodu przedłużenia terminu oddania do użytkowania obiektów zrezygnowano z utworzenia Laboratorium Centrum Przetwarzania Danych wskutek wycofania się operatora. Dyrektor powiadomił też o niezadowoleniu firm wyłonionych w ramach rekrutacji do Inkubatora Technologicznego z powodu opóźnień w budowie infrastruktury. Pięć przedsiębiorstw, które uzyskały status lokatora BPNT w latach 2012-2013 ostatecznie zrezygnowało z przeprowadzki do BPNT.

BPNT został ulokowany w obszarze tzw. Dzielnicy nauki i przemysłu, obejmującej Podstrefę Białystok Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz miasteczko akademickie Kampus Uniwersytetu w Białymstoku. Taka lokalizacja sprzyjała rozwijaniu współpracy pomiędzy firmami innowacyjnymi i BPNT oraz współpracy firm z instytucjami badawczo-naukowymi i uczelniami.

Na koniec września 2015 r. BPNT posiadał potencjał techniczno-merytoryczny i elementy infrastruktury odpowiednie dla fazy początkowej rozwoju, tj.:

- elementy infrastruktury wsparcia rozwoju przedsiębiorczości:
  a) inkubator technologiczny,
  b) jedenaście laboratoriów,
  c) trzy klastry (Obróbki Metali, Budowlany, Human Cloud),
  d) kapitałowy fundusz zalążkowy,
  e) preinkubator, w którym oceniano innowacyjne pomysły na biznes zgłoszane przez studentów, pracowników naukowych i absolwentów studiów, oparte na zastosowaniu nowoczesnych technologii m.in. w ramach konkursu Podlaski Akcelerator Innowacji,
  f) przestrzeń wspólnej pracy i nauki (Centroom), z których usług w 2014 r. skorzystało 118 podmiotów,
- usługi oferowane:
  a) jedenaście rodzajów usług w zakresie doradztwa, informacji i edukacji, w tym doradztwa: prawnego, finansowo-księgowego, zamówień publicznych, pozyskiwania funduszy zewnętrznych,
  b) biurowa infrastruktura techniczna[27],
  c) pomoc w pozyskiwaniu finansowania, udzielana lokatorom BPNT przez dwóch lokatorów BPNT (firma konsultingowa – świadcząca usługi w zakresie pozyskiwania finansowania zewnętrznego oraz fundusz kapitałowy,

[26] Według pism Urzędu Miejskiego w Białymstoku DSK-III.6844.5.2015 z dnia 12 maja i 25 września do dyrektora BPNT.

[27] 12 sal (konferencyjne, szkoleniowe, spotkań biznesowych), Transferownia, ok. 3,7 tys. m^2 powierzchni biurowej, sieć komputerowa we wszystkich pomieszczeniach, usługa Wirtualny sekretariat, cztery bazy danych.

d) wspierający lokatorów w przygotowaniu prezentacji inwestycyjnych),
e) usługi w zakresie transferu technologii[28].

BPNT wdrożył know-how[29] na potrzeby Transferowni oraz dla rozwoju Centroom i otrzymał możliwość korzystania z platformy internetowej.

Na koniec września 2015 r. w BPNT zatrudnionych było 18 pracowników, z tego 13 osób na stanowiskach urzędniczych i pięć - na pomocniczych. Wykształcenie wyższe posiadało 17 pracowników. W 2013 r. zatrudniano dwie osoby ze stopniem naukowym doktora, a w 2014 r. - jedną[30]. Osoby na stanowiskach urzędniczych zatrudniono w wyniku otwartych konkursów. Zatrudnienie było zgodne z ustalonymi warunkami. Kwalifikacje kadry pracowniczej potwierdzało 80 certyfikatów i zaświadczeń imiennych, w tym w zakresie: funduszy europejskich, optymalizacji procesów biznesowych, informacji patentowej, zarządzania procesem transferu technologii, marketingu usług proinnowacyjnych, programów akceleracji „start-upów". W latach 2013-2014 pracownicy BPNT uczestniczyli w 40 szkoleniach specjalistycznych i warsztatach.

(dowód: akta kontroli str.19-21, 42-46, 58-70, 158-185, 291-326, 648,691-695, 1002-1005, 1010-1012, 1051-1133, 1158, 1161-1166)

Ustalone nieprawidłowości

Nie stwierdzono.

1.2.3. Stopień wykorzystania infrastruktury OI.

Opis stanu faktycznego

BPNT dysponował od 2014 r. powierzchnią użytkową budynków o powierzchni 12,8 tys. m^2. Powierzchnia użytkowa do wynajmu stanowiła 51%, tj. 6,5 tys. m^2, w tym powierzchnia laboratoryjna wynosiła 1,2 tys. m^2 na koniec 2014 r. oraz 2,9 tys. m^2 na koniec września 2015 r. Na koniec tych okresów, BPNT wynajmował kolejno 1,6 tys. m^2 (25% całej dostępnej pod wynajem powierzchni) i 5,1 tys. m^2 (78%). Przedsiębiorcy prowadzący działalność innowacyjną wynajmowali w tym czasie odpowiednio: 1,4 tys. m^2 (22%) oraz 4,9 tys. m^2 (75%) . Powierzchnię laboratoryjną wynajmowali wyłącznie przedsiębiorcy innowacyjni. Na koniec analizowanych okresów wynajmowali oni odpowiednio 80,16 m^2 i 1,3 tys. m^2 (kolejno 6,5% oraz 44% powierzchni laboratoryjnej). Pierwszy lokator wprowadził się do nowo wybudowanego obiektu BPNT w lipcu 2014 r. Pozwolenie na użytkowanie obiektów przy ul. Żurawiej zostało wydane 28 kwietnia 2014 r. Decyzja uprawomocniła się 12 maja 2014 r. i w dniu 30 maja 2014 r. przeniesiono siedzibę BPNT z lokalu o pow. 130 m^2 przy ul. Branickiego 17D, wynajmowanego od firmy prywatnej do nowo wybudowanego budynku przy ul. Żurawiej. W 2013 r. BPNT nie podpsiał żadnej umowy najmu, w 2014 r. podpisano 35 umów najmu z których dwie wygasły a sześć rozwiązano, a w 2015 r. – podpisano 28 umów najmu.

---

[28] Realizowano program „Absolwent w Transferowni" w celu zaangażowania studentów pracujących w multidyscyplinarnych zespołach do rozwiązania problemów technologicznych w firmach i wytransferowania tych rozwiązań, poprzez przeniesienie na firmę autorskich praw majątkowych, do rezultatów prac.

[29] W zakresie organizacji modelu i zarządzania procesem transferu technologii know-how obejmowało: wzory dokumentów w zakresie tworzenia i zarządzania Transferownią, szkolenia, bazę danych ośrodków innowacji i transferu technologii. W zakresie rozwoju Centroom know-how obejmowało: wytyczne, zbiory najlepszych praktyk w zakresie zarządzania przestrzenią wspólnej pracy, wdrożenia modelu organizacyjnego, instrukcje w zakresie zarządzania zespołami interdyscyplinarnymi, organizowania wydarzeń stymulujących interdyscyplinarną współpracę między użytkownikami przestrzeni; kontaktów do użytkowników innych przestrzeni wspólnej pracy na świecie, informacji o wydarzeniach organizowanych w ramach tych przestrzeni, a także zarządzania zespołami interdyscyplinarnymi realizującymi badania naukowe i prace rozwojowe, warsztaty dla moderatorów.

[30] Dyrektor BPNT i jeden pracownik posiadali stopień naukowy doktor. Dyrektor złożył rezygnację w 2013 r., a pracownik w 2014 r. - ze względu na niesatysfakcjonujący poziom wynagrodzeń wynikający z *ustawy o pracownikach samorządowych*. - wg wyjaśnień Dyrektora BPNT zawartych w pismie BPN-T.171.6.2015 z dnia 3 listopada 2015 r.

12 sal dydaktycznych/seminaryjnych/konferencyjnych było wykorzystywanych w 28% na koniec 2014 r. i w 100% na koniec września 2015 r. Pracownię komputerową wynajęto trzykrotnie. BPNT zamieszczał na stronie internetowej aktualizowaną mapę dostępnych pomieszczeń[31].

Na koniec września 2015 r. w Inkubatorze Technologicznym mieściło się 39 lokatorów w pomieszczeniach o wielkości od 15,77 m^2 do 182,95 m^2, a w Centrum Technologicznym – 12 lokatorów w pomieszczeniach o wielkości od 17,05 m^2 do 370,87 m^2. Liczba zatrudnionych w firmach - lokatorach zwiększyła się z 75 zatrudnionych na koniec 2014 r. do 124 zatrudnionych na koniec września 2015 r., w tym w firmach innowacyjnych - z 67 do 118. Spośród 51 podmiotów funkcjonujących w BPNT na koniec września 2015 r. - 48 wykorzystywało w swojej działalności nowe technologie[32]. Pozostałe trzy podmioty to: firma świadcząca usługi gastronomiczne, firma konsultingowa, oraz fundusz typu venture capital. W stosunku do 2014 r. liczba lokatorów zwiększyła się o 22 przedsiębiorców innowacyjnych. Udział liczby przedsiębiorców innowacyjnych (26) w ogólnej liczbie przedsiębiorców (29) wynosił 89,7% na koniec 2014 r. i 94,1% na koniec III kw. 2015 r. (51 wszystkich lokatorów, w tym 48 przedsiębiorców innowacyjnych). Liczba przedsiębiorców innowacyjnych została ustalona na podstawie deklaracji BPNT. Przedsiębiorcy - lokatorzy BPNT działali głównie w branży technologii informacyjnej (29 lokatorów) i medycznej (siedmiu lokatorów). Pozostałe branże to np. motoryzacyjna, maszynowa, ekoinnowacje. Lokatorzy wprowadzili na rynek 35 innowacyjnych produktów[33]. Lokatorzy korzystali z potencjału materialnego i intelektualnego BPNT podczas warsztatów, bezpłatnych szkoleń i konferencji branżowych. W Inkubatorze Technologicznym funkcjonowało osiem start-upów założonych przez pracowników nauki, którzy otrzymali wsparcie networkingowe[34], doradztwo dotyczące możliwości pozyskania zewnętrznego finansowania działalności oraz możliwość udziału w eventach branżowych i warsztatach realizowanych przez BPNT. Spółka celowa Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, zatrudniająca pracowników nauki, została operatorem Laboratorium Obrazowania Molekularnego mieszczącego się w BPNT.

Według badania ankietowego przeprowadzonego w trakcie kontroli przez NIK wśród 31 lokatorów BPNT, bariery innowacyjności wynikały najczęściej z braku środków i trudności w ich pozyskaniu na badania nad nowymi produktami oraz z braku czasu na badania. Większość z badanych (26) nie miała kłopotów z ulokowaniem towarów lub usług na rynku. Lokatorzy wprowadzili na rynek innowacje w zakresie wyrobów (7), technologii (8) i usług (13). Siedmiu lokatorów zgłosiło wyniki swoich prac badawczych w urzędzie patentowym (3 dotyczyły wynalazku, a 4 wzoru użytkowego). W ocenie lokatorów, efektem wdrożonych innowacji były głównie: wzrost przychodów i zatrudnienia, obniżka kosztów i poprawa jakości produkcji. Większość lokatorów działała w usługach (25) i zatrudniała do 10 osób (27), a obroty kształtowały się głównie w wysokości. do 2 mln zł (19). Okres działalności w OI wynosił przeważnie nie dłużej niż trzy lata (29), w tym w przypadku 15 lokatorów nie dłużej niż rok.

---

[31] www.bpnt.bialystok.pl/mapa-pomieszczen

[32] Takie jak: system zarządzania treścią TYPO3, projekt Zend przeznaczony do tworzenia aplikacji WWW, otwarte oprogramowanie sklepu internetowego Magento, platforma aplikacji internetowych SharePoint, platforma programistyczna Xamarin, program CMS Joomla przeznaczony do tworzenia i obsługi witryny internetowej, otwarta implementacja paradygmatu MapReduce Google (Apache Hadoop), która umożliwia tworzenie działających w rozproszeniu aplikacji, przeprowadzających obliczenia na dużych ilościach danych.

[33] W tym: e-system zarządzania produkcją stalową, podzespoły zasilania samochodowych jednostek napędowych paliwami alternatywnymi, urządzenia do diagnostyki medycznej, wkręty kostne, endoprotezę głowy kości promieniowej, prototypy implantów wykonanych w technologii druku 3D, fantomy do operacji endoskopowych z organów odzwierzęcych, platformę do zarządzania grami wykorzystującymi wirtualną rzeczywistość.

[34] Proces wymiany informacji, zasobów, wzajemnego poparcia i możliwości, prowadzony dzięki korzystnej sieci wzajemnych kontaktów.

(dowód: akta kontroli str.24-41, 58-70, 144-157, 525-589, 679-682, 908-1012, 1051-1115, 1166-1167)

Ustalone nieprawidłowości

Nie stwierdzono.

Uwagi dotyczące badanej działalności

BPNT nie posiadał na koniec września 2015 r. informacji na temat: liczby projektów innowacyjnych wdrożonych przez lokatorów, wartości przychodów ze sprzedaży produktów innowacyjnych, liczby zgłoszeń patentowych dokonanych przez lokatorów, liczby uzyskanych i wdrożonych patentów. Według wyjaśnień Dyrektora BPNT[35], obowiązek składania rocznych danych finansowych przez lokatorów został wprowadzony od dnia 13 kwietnia 2015 r. na formularzu „Raport z Działalności w BPNT", ponieważ pierwszy lokator wprowadził się do BPNT w lipcu 2014 r. Zatem pierwsze dane BPNT otrzyma dopiero po zakończeniu 2015 r.

(dowód: akta kontroli str.60-61, 1167)

1.2.4. Koszty i przychody z działalności.

Opis stanu faktycznego

BPNT pokrywał swoje wydatki bezpośrednio z budżetu Miasta Białystok, a uzyskane dochody odprowadzał na rachunek dochodów budżetu Miasta, zgodnie ze statutem.

BPNT administrował mieniem stanowiącym majątek Miasta wytworzony w ramach projektu BPNT i wykorzystywał składniki majątku do celów statutowych, zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Białegostoku[36]. BPNT występował do Miasta Białystok o zabezpieczenie na dany rok budżetowy środków finansowych na realizację zadań. Składniki majątku wytworzonego w ramach projektu BPNT przyjął na stan ewidencyjny Urząd Miejski. Umowy z najemcami powierzchni w BPNT podpisywał, w imieniu Miasta Białystok Dyrektor BPNT na podstawie pełnomocnictwa, a następnie przekazywał do Departamentu Rachunkowości Urzędu Miejskiego w celu zaewidencjonowania. Dochody związane z realizacją umów wpływały na wyodrębniony rachunek bankowy Urzędu Miejskiego. BPNT uczestniczył w procesie zbywania terenów inwestycyjnych, oceniając w pierwszym etapie postępowania przetargowego działalność, którą zamierza prowadzić inwestor pod kątem nowoczesnych technologii i innowacyjności. Do drugiego etapu postępowania przetargowego, prowadzonego przez Miasto Białystok, dopuszczano inwestorów, którzy uzyskali co najmniej 50% punktów podczas oceny merytorycznej.

Nakłady inwestycyjne na budowę BPNT w latach 2008-2015 (do 30 września) wyniosły 151 796,2 tys. zł, z tego 111 613,6 tys. zł wydatkowano ze środków europejskich, 6 437,3 tys. zł z budżetu państwa oraz 33 678,3 tys. zł ze środków własnych Urzędu Miasta.

Koszty utrzymania BPNT w latach 2014 – 2015 (do 30 września)[37], zaewidencjonowane przez Urząd Miejski wyniosły 3 183,8 tys. zł, z tego: 1 255,6 tys. zł w 2014 r. i 1 928,2 tys. zł w 2015 r. (do 30 września).

Z tytułu własności majątku wytworzonego w ramach projektu BPNT, Urząd Miejski zaewidencjonował wpływy z czynszu i innych opłat eksploatacyjnych w latach 2014-

[35] Pismo z dnia 3 listopada 2015 r.

[36] Nr 4310/14 z dnia 28 marca 2014 r. w sprawie określenia szczegółowych zadań i podziału kompetencji w związku z gospodarowaniem składnikami majątku wytworzonymi w ramach projektu pn. "BPNT".

[37] Liczone od daty przekazania budynków do użytkowania.

2015 (do 30 września) w wysokości 978,2 tys. zł[38] oraz dochód ze sprzedaży dwóch działek inwestycyjnych[39] w latach 2013-2014 w kwocie 6 331,3 tys. zł.

Urząd Miejski otrzymał w 2015 r. dochód od firmy ubezpieczeniowej w kwocie 474,8 tys. zł z tytułu gwarancji usunięcia wad i usterek w projekcie BPNT.

BPNT uzyskał przychody w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 września 2015 r. w kwocie 221,7 tys. zł, z tego: wpływy z czynszu i innych opłat eksploatacyjnych - 84,1 tys. zł i inne dochody własne, głównie z tytułu usług promocyjnych - 129,9 tys. zł.

BPNT poniósł koszty ogółem w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 września 2015 r. w wys. 5 366 tys. zł, w tym koszty zarządu stanowiły 71,8% (3 854,4 tys. zł). Udział wynagrodzeń i pochodnych w kosztach zarządu wyniósł 92,7%, tj. 3 574,1 tys. zł, kosztów utrzymania siedziby - 5% (194,6 tys. zł)[40], natomiast podatków i opłat - 2,3% (85,7 tys. zł).

BPNT poniósł nakłady inwestycyjne w okresie od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 30 września 2015 r. w kwocie 1 417,8 tys. zł na adaptację i wyposażenie Centroom (622,6 tys. zł) oraz wyposażenie Transferowni (795,2 tys. zł), tj. na projekt "Akcelerator innowacji, kooperacji, przedsiębiorczości akademickiej BPNT", realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego[41] na lata 2007-2013 Osi Priorytetowej I Wzrost innowacyjności i wspieranie przedsiębiorczości w regionie Działania 1.1 Tworzenie warunków dla rozwoju innowacyjności[42]. Nakłady inwestycyjne w wysokości 61,6 tys. zł poniesiono na zakup programu finansowo-księgowego i przełącznik CISCO[43].

Udział środków własnych BPNT (906,4 tys. zł) w nakładach inwestycyjnych (1 479,4 tys. zł) stanowił 61,3%, a środków zewnętrznych - 38,7%, tj. 573,0 tys. zł. Środki zewnętrzne w kwocie 86 tys. zł (15%) pochodziły z budżetu państwa, a w kwocie 487 tys. zł (85%) z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

(dowód: akta kontroli str.46-49, 53-57, 71-143, 206-207, 219, 299-386, 695-696, 725-749, 1013-1124, 1167-1170)

Ustalone nieprawidłowości

Nie stwierdzono.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Koszty znacznie przewyższały przychody przez cały kontrolowany okres. Wpływy z wynajmu nie pokrywały bieżących kosztów funkcjonowania OI. Według wyjaśnień Dyrektora BPNT i Zastępcy Dyrektora Departamentu Strategii i Rozwoju Urzędu Miejskiego w Białymstoku[44] wynikało to z faktu, że jednostka budżetowa BPNT, działając w imieniu Miasta Białystok świadczyła pomoc w formie pomocy de minimis przedsiębiorcom, którzy ulokowali swoją działalność w BPNT, zgodnie

[38] Tj. 212,8 tys. zł w 2014 r. i 765,4 tys. zł w 2015 r. (I-III kw.).

[39] Sprzedaż uzbrojonych terenów - dwóch działek o pow. 1,0624 ha i 1,6150 ha, dokonano inwestorom prowadzącym działalność innowacyjną. Nabywcami zostali przedsiębiorcy innowacyjni specjalizujący się w branży e-commerce, innowacyjnej dystrybucji produktów bieliźniarskich oraz sektorze ICT (technologii informacyjno-komunikacyjnych).

[40] Tj. utrzymanie Centroom w lokalu przy ul. Sienkiewicza 9, wynajem od 1 stycznia 2013 r.do 29 maja 2014 r. pomieszczeń na siedzibę BPNT przy ul. Branickiego 17D, wynajem od 1 października 2011 r. do 13 lutego 2012 r. pomieszczeń na siedzibę BPNT przy ul. Ogrodowej 31, wynajem samochodu na podróże służbowe.

[41] Dalej RPO WP.

[42] Na podstawie Umowy nr UDA-RPPD.01.01.00-20-005/12-00 o dofinansowanie Projektu Akcelerator innowacji, kooperacji i przedsiębiorczości akademickiej BPNT Nr Projektu WND-RPPD.01.01.00-20-005/12 zawartej w dniu 15 marca 2013 r. pomiędzy Województwem Podlaskim, w imieniu którego działał Zarząd Województwa Podlaskiego (Instytucja Zarządzająca RPOWP) a Miastem Białystok (Beneficjent), reprezentowanym przez Dyrektora BPNT. Postanowienia umowy zmieniono na podstawie dwóch aneksów: z dnia 11 czerwca 2014 r. i 30 czerwca 2015 r.

[43] Urządzenie łączące segmenty sieci komputerowej.

[44] Pisma z dnia 2 i 3 listopada 2015 r.

z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 16 grudnia 2014 r. w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej na rozwój ośrodków innowacyjności w ramach PO RPW 2007-2013[45]. W okresie od dnia 1 lipca 2014 r.[46] do dnia 30 września 2015 r. BPNT przekazał przedsiębiorcom wsparcie w formie pomocy de minimis o wartości 1 566,4 tys. zł. Podstawę do udzielania pomocy stanowiło *zarządzenie nr 4535/14*. Strategia rozwoju BPNT zakłada na 2018 r. dodatni wynik finansowy z uwzględnieniem transferu pomocy de minimis.

(dowód: akta kontroli str. 46-49, 53-57, 71-143, 206-207, 219, 299-386, 695-696, 725-749, 1013-1124, 1167-1170)

Ocena cząstkowa

Pozytywna.

1.3. Efekty wykonywania funkcji inkubacyjnej oraz klastrowej.

Opis stanu faktycznego

W efekcie wykonywania przez BPNT funkcji inkubacyjnej i klastrowej, na koniec września 2015 r. w obiektach BPNT funkcjonowało 48 innowacyjnych firm. Lokatorzy utworzyli 124 miejsca pracy. Preinkubowano 20 innowacyjnych pomysłów na biznes w ramach projektu Podlaski Akcelerator Innowacji. Prawie 30% lokatorów BPNT współpracowało z uczelniami i/lub jednostkami badawczymi.

W wyniku utworzenia Lokalnej Sieci Inwestorów, BPNT dysponował bazą danych potencjalnych Aniołów Biznesu oraz pomysłów biznesowych. W ramach programu Anioły w Białymstoku odbyło się siedem spotkań przedsiębiorców „Start-up" z potencjalnymi inwestorami. Przygotowano koncepcję platformy, stanowiącą najszybszą drogę komunikacji na linii pomysłodawca-inwestor. Przedstawiciele biznesu, nauki i władz samorządowych wspólnie prototypowali nowe produkty i usługi zgodnie z metodologią Design Thinking[47]. W wyniku realizacji programu Absolwent w Transferowni, wykreowano powiązania biznesowe firmy produkcyjnej z branży spożywczej z Wydziałem Zarządzania Politechniki Białostockiej oraz Wydziałem Chemii Uniwersytetu w Białymstoku.

Współdziałanie BPNT z przedsiębiorcami, instytucjami, ośrodkami innowacji i uczelniami wyższymi odbywało się w ramach zawartych w latach 2010-2015 listów intencyjnych, umów partnerskich i porozumień.

Ofertę swojego działania BPNT prezentował uczestnicząc w wydarzeniach promocyjnych, w tym:

- w spotkaniach zagranicznych: konferencji dotyczącej współpracy świata nauki ze sferą biznesu i administracji („XII Triple Helix Conference w Tomsku"), w szczytach naukowo-technologicznych: „Poland-Silicon Valley Science and Technology Summit 2013" i „Poland Day in Silicon Valley 2014", we Wschodnim Kongresie Gospodarczym, w Misji gospodarczej PAIiZ do USA,
- w międzynarodowej inicjatywie poświęconej technologiom i innowacjom (Warsaw Startup Weekend FinTech) oraz w konferencji technologicznej (ICT Summit),
- w Centrum Nauki Kopernik na pokazie „Umysł przyłapany",
- poprzez organizowanie i współorganizowanie z uczelniami i przedsiębiorcami szkoleń, konferencji, warsztatów i seminariów, w tym konferencji „Solar Impulse i nasze marzenia", „Atrakcyjność Gospodarcza Białegostoku", pierwszego w Białymstoku Hackathon – maraton programowania w Transferowni, seminarium

[45] Dz. U. z 2004 r., poz. 1990. Dalej: *rozporządzenie o pomocy PARP*.
[46] Tj. od daty wprowadzenia się pierwszego lokatora do obiektu BPNT.
[47] Metoda tworzenia innowacyjnych produktów i usług w oparciu o głębokie zrozumienie problemów i potrzeb użytkowników.

Microsoft „Kierunek rozwój!", wydarzenia informacyjno-promocyjnego „Dream up start up" na temat dobrych praktyk w rozwijaniu działalności biznesowej, spotkania „Okrągły Stół Innowacji" w ramach konferencji „Akademia e-Biznesu" i seminarium „Doktoranci w biznesie", seminarium „Talenty XXI wieku – praktyka współpracy ze szkołami", warsztatów kompetencyjnych „ruch i Bezruch – animacja filmowa w praktyce edukacyjnej" w ramach projektu „Ścieżki 3Dostępu. Ścieżki edukacyjne między technologią, teatrem, filmem i muzeum".

Oferta BPNT była dostępna na zasadzie równości dla wszystkich zainteresowanych.
(dowód: akta kontroli str.28-41, 469-588, 598-678, 1004-1005, 1170-1172)

Ustalone nieprawidłowości

Nie stwierdzono

Ocena cząstkowa

Z uwagi na krótki okres działalności BPNT w tym zakresie, NIK odstępuje od formułowania oceny cząstkowej.

1.4. Proporcje w nakładach na realizację projektów innowacyjnych pomiędzy środkami publicznymi a kapitałem prywatnym.

Opis stanu faktycznego

W latach 2013-2015 zrealizowano projekt „Akcelerator innowacyjności, kooperacji i przedsiębiorczości akademickiej BPNT" na podstawie umowy zawartej w dniu 15 marca 2013 r. pomiędzy Województwem Podlaskim w imieniu, którego działał Zarząd Województwa Podlaskiego (Instytucja Zarządzająca), a Beneficjentem Miasto Białystok. Umowę podpisał Dyrektor BPNT w ramach Działania 1.1 RPO WP na lata 2007-2013. W wyniku realizacji projektu powstały dwie nowoczesne przestrzenie Centroom i Transferownia dla środowisk naukowych i biznesowych. Wartość projektu określono na kwotę 1 815,3 tys. zł[48]. Urząd Miasta uzyskał dofinansowanie przyznane przez Instytucję Zarządzającą w kwocie 683,5 tys. zł, z tego 583 tys. zł z EFRR i 100,5 tys. zł z budżetu państwa.

W latach 2013-2014 zrealizowano dwa projekty edukacyjne w ramach „Podlaskiego Akceleratora Innowacji", na podstawie dwóch umów z dnia 25 lipca 2013 r. i 9 września 2014 r. zawartych pomiędzy Narodowym Bankiem Polskim a Miastem Białystok - BPNT (beneficjentem) reprezentowanym przez Dyrektora BPNT. Koszt realizacji projektów wyniósł 93,1 tys. zł. Urząd Miasta uzyskał dofinansowanie ze środków NBP w kwocie 47,1 tys. zł, a 46 tys. zł pozyskano od partnerów konkursu.

W 2014 r. BPNT współorganizował bezpłatne szkolenie „Polska firma na zagranicznym rynku - możliwości dla firm w Programie Horyzont 2020" oraz Dni Otwarte Funduszy Europejskich na Politechnice Białostockiej, w ramach których odbyło się szkolenie „Wiesz jak zdobyć finansowanie dla swojego biznesu?".

Miasto Białystok jako beneficjent projektu BPNT zobowiązało się do świadczenia usług przedsiębiorcom w ramach pomocy publicznej i pomocy de minimis wskazanych w *rozporządzeniu o pomocy PARP*. Wobec przedsiębiorców - lokatorów rozpoczynających działalność stosowano preferencyjne stawki najmu powierzchni i preferencyjne warunki korzystania z sal szkoleniowych i konferencyjnych, w tym nieodpłatne korzystanie z sal spotkań biznesowych. BPNT udzielał przedsiębiorcom-lokatorom zniżek w wysokości odpowiednio 80%, 55%, 30% w pierwszym, drugim i trzecim roku funkcjonowania w BPNT, na podstawie *zarządzenia nr*

[48] W tym wkład niepieniężny (383,6 tys. zł) wniesiony przez Beneficjenta (Miasto Białystok) w postaci wartości przychodów z wynajmu „Centroom" w l. 2013-2014, zgodnie z Wnioskiem o dofinansowanie realizacji projektu w ramach RPO WP na lata 2007-2013, złożonym przez dyrektora BPNT w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego w czerwcu 2015 r.

4535/14. Przedsiębiorstwa, które w dniu aplikowania do BPNT istniały na rynku nie dłużej niż 3 lata otrzymały wsparcie w formie pomocy de minimis na usługi najmu powierzchni. Wartość tej pomocy wyniosła 1 566,4 tys. zł, z tego 781,3 tys. zł w 2014 r. i 785,1 tys. zł w 2015 r.(I-III kw.).

Zarządzeniem Nr 889/15 z dnia 15 października 2015 r. Prezydent Miasta Białegostoku ustalił zasady świadczenia przez BPNT usług wsparcia przedsiębiorcom i udzielania pomocy publicznej oraz pomocy de minimis na świadczone usługi[49]. Podmiotem udzielającym pomocy był Prezydent Miasta Białystok, w imieniu którego działał dyrektor BPNT. Szczegółowy zakres usług wsparcia dla przedsiębiorców świadczonych przez BPNT (w formie zarządzenia) oraz stawki usług (w oparciu o warunki rynkowe lub koszty świadczenia usług) ustalał Dyrektor BPNT. Podmiotom (mikro, małym, średnim i dużym) korzystającym z usług BPNT przysługiwało prawo do preferencyjnych stawek świadczonych usług w ramach pomocy publicznej i pomocy de minimis. Według stanu na dzień 29 października 2015 r. przedsiębiorcom nie udzielono jeszcze wsparcia określonego Zarządzeniem Nr 889/15.

Według stanu na dzień 30 września 2015 r. wykonano nieodpłatnie 20 usług na rzecz lokatorów, z tego jedna w zakresie oceny rynkowej produktu/usługi (tworzenie modelu biznesowego), a 19 w zakresie doradztwa, tj.: pozyskiwania funduszy zewnętrznych, usług finansowo-księgowych, prawa zamówień publicznych. Usługi w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych na rozwój przedsiębiorstw oraz w zakresie kompetencji miękkich świadczyła spółka będąca lokatorem BPNT. Usługi w zakresie finansowo-księgowym oraz doradztwo w zakresie prawa zamówień publicznych świadczyli pracownicy BPNT (Główny Księgowy, Kierownik Działu Administracyjno-Technicznego i osoba zatrudniona na Samodzielnym Stanowisku ds. Zamówień Publicznych). Usługi proinnowacyjne w zakresie oceny rynkowej produktu/usługi (tworzenie modelu biznesowego) świadczyli pracownicy Działu Doradztwa i Transferu Technologii BPNT, wspierani przez eksperta zewnętrznego. W efekcie wsparcia BPNT dwaj lokatorzy uzyskali pomoc, jeden - dotację z PARP, a drugi - dofinansowanie na realizację projektu w ramach programu POIG Działanie 8.1.

Dyrektor BPNT wskazał bariery finansowe i formalno-prawne utrudniające wypełnianie misji w zakresie wspierania rozwoju przedsięwzięć innowacyjnych (ograniczone możliwości satysfakcjonującego wynagradzania pracowników samorządowych, a w konsekwencji pozyskania doświadczonych ekspertów, którzy wsparliby działy merytoryczne, brak ustanowionego trwałego zarządu, niedoprecyzowanie w orzecznictwie pojęcia zwykłego zarządu, działanie dyrektora na podstawie pełnomocnictw). W ocenie Dyrektora BPNT, brak samodzielności uniemożliwia nawiązywanie współpracy z partnerami zagranicznymi i negatywnie wpływa na szybkość i elastyczność działania BPNT. Funkcjonowanie w ramach jednostki budżetowej, ogranicza też możliwość utworzenia funduszy zalążkowych, dokonywania wejść kapitałowych w nowo tworzone „start-upy technologiczne", a tym samym zawęża pole działania w obszarach, w których oczekiwana jest aktywność OI.

Aby zwiększyć skuteczność i efektywność działań ukierunkowanych na wsparcie rozwoju przedsięwzięć innowacyjnych realizowanych przez OI działające w formie jednostek budżetowych, Dyrektor BPNT zaproponował następujące rozwiązania[50]:

- zmianę w prawie zamówień publicznych w celu umożliwienia szybkiej ścieżki zakupów koniecznych dla jak najlepszej realizacji zadań statutowych,

[49] Na podstawie art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) oraz *rozporządzenia o pomocy PARP*.
[50] Pismo z dnia , skierowane do kontrolera NIK.

- umożliwienie ośrodkom innowacji zawieranie partnerstw z podmiotami wybranymi bez konieczności stosowania art. 33 tzw. ustawy „wdrożeniowej”[51], czy też przepisów *ustawy o samorządzie gminnym* (wyłączna kompetencja rad gmin/miast w zakresie kształtowania współpracy ponadnarodowej),
- zmianę w *ustawie o pracownikach samorządowych* w celu uwalnienia stawek wynagrodzeń, aby OI mogły na zasadach rynkowych pozyskiwać do współpracy osoby o wysokich kwalifikacjach i doświadczeniu praktycznym,
- zmianę kryteriów oceny indywidualnej kariery zawodowej pracowników naukowych na takie, które uwzględniałyby przy awansach zawodowych współpracę z biznesem, transfer wiedzy technologii z uczelni do biznesu.

(dowód: akta kontroli str.47-52, 325-460, 695-696, 725-749, 1052-1097, 1124-1133, 1158,1166-1167, 1172-1174)

Ustalone nieprawidłowości

Nie stwierdzono.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Kwota otrzymanego dofinansowania na projekt „Akcelerator innowacyjności, kooperacji i przedsiębiorczości akademickiej BPNT”[52] (683,5 tys. zł) była niższa o 85,4 tys. zł od kwoty możliwej do uzyskania (768,9 tys. zł), określonej w umowie o dofinansowanie projektu.
Wynikało to z korekty finansowej nałożonej przez Instytucję Zarządzającą RPO WP w 2014 r. w wyniku weryfikacji postępowania o zamówienie publiczne oraz z naliczenia odsetek od dnia wypłaty zaliczki do dnia wpływu wniosku rozliczającego zaliczkę (łącznie 9 tys. zł)[53]. Ponadto w 2015 r. wstrzymano dofinansowanie w kwocie 76,4 tys. zł w związku z wszczętym w dniu 12 października 2015 r. postępowaniem administracyjnym”[54], z powodu braku akceptacji Dyrektora BPNT dla ustaleń Instytucji Zarządzającej RPO WP stwierdzających naruszenie przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*[55] w wyniku weryfikacji prawidłowości przeprowadzenia postępowań o zamówienia publiczne [56].

(dowód: akta kontroli str.1013-1039, 1134-1157)

Ocena cząstkowa

Pozytywna.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*[57] kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umo-

[51] Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014, poz. 1146).
[52] Realizowany w ramach RPO WP na lata 2007-2013 Osi Priorytetowej I Wzrost innowacyjności i wspieranie przedsiębiorczości w regionie Działania 1.1 Tworzenie warunków dla rozwoju innowacyjności
[53] Pisma RPO-IV.433.10.11.2.4.2013 z 4 stycznia 2014 r. i z 9 października 2014 r. Urzędu Marszałkowskiego do BPNT.
[54] Wg pisma RPO-VI.433.1.12.2015 z 12 października 2015 r. Zarządu Województwa Podlaskiego w Białymstoku do Miasta Białystok.
[55] Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.
[56] O decyzji Dyrektor BPNT poinformował Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w piśmie BPN-T.042.II.13.2015 z 23 czerwca 2015 r.
[57] Dz.U. z 2015 r., poz.1096.

tywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 2 marca 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Dyrektor
(-)Sławomir Grzelak

.....
podpis